

Historie en toekomst Bezoekerscentrum

Inleiding

Eind augustus 2015 vond er in Leeuwarden een bijeenkomst plaats waaraan (de leden van) het Overlegorgaan van het Nationaal Park (NP), de Provincie Fryslân, het Wetterskip Fryslân, Natuurmonumenten (NM) en de gemeente Schiermonnikoog deelnamen. Tijdens de bijeenkomst, welke op het Provinciehuis plaatsvond, stond de vraag centraal wat te doen na de besluitvorming omtrent het Bezoekerscentrum (BC) van maart 2014 en begin juni 2015.

Na en naast terugblikken werd de blik vooral op de toekomst gericht. Met het oog daarop werd ervoor gepleit de activiteiten die binnen en vanuit het huidige BC plaatsvinden te vernieuwen en te verdiepen en ons in te spannen om zowel deze activiteiten als het Bezoekerscentrum voor het eiland en het Nationaal Park te behouden. Dat pleidooi lag ook aan het besluit van de gemeente Schiermonnikoog ten grondslag om in de begroting voor het jaar 2016 en volgende jaren de investeringsbijdrage en de structurele subsidie voor het BC in de begroting in beginsel te blijven reserveren. Natuurmonumenten heeft vooralsnog de financiering van het BC tot 1 juni van dit jaar gegarandeerd. Gezien de in dit raadsvoorstel beschreven ontwikkelingen is onze verwachting dat NM de bijdrage voor de tweede helft van dit jaar vóór de zomer beschikbaar zal stellen.

Tijdens de bijeenkomst op het Provinciehuis werd afgesproken een tweesporenbeleid te ontwikkelen op grond waarvan gedurende de komende periode definitievere keuzes voor de toekomst gemaakt zouden kunnen worden. Het is uiteraard zo dat deze beide sporen samenhangen en elkaar aanvullen. Via het ene spoor wordt onder auspiciën van het Overlegorgaan van het Nationaal Park gezien of samen met eilander partijen concrete activiteiten voor de eilandgasten 'van onderen op' tot stand kunnen worden gebracht en waar mogelijk verder kunnen worden versterkt. Met het oog hierop is in oktober 2015 een brainstorm gehouden. Daarbij zijn zogeheten 'sleutelplekken' benoemd, dat zijn plekken die in het toeristisch-recreatieve aanbod van Schiermonnikoog een belangrijke rol (kunnen) spelen. Op 9 maart jl. heeft een tweede bijeenkomst hierover plaats gevonden.

Het andere spoor betrof het pleidooi van de zijde van de gemeente Schiermonnikoog om ten aanzien van het Bezoekerscentrum geen onomkeerbare besluiten te nemen. Wat het College van BenW betreft staat het (voortbestaan van het) bezoekerscentrum niet ter discussie. Het College is er van overtuigd dat de instandhouding en kwaliteitsverbetering van een adequaat functionerend bezoekerscentrum onder de bevolking en het bedrijfsleven van Schiermonnikoog als noodzakelijke voorwaarden worden gezien voor een bij het eiland passend toeristisch-recreatief klimaat. Binnen dat kader vormen natuur en landschap, flora en fauna, rust en ruimte, stilte en duisternis en het met dat alles samenhangende cultuur-historische verhaal onmisbare waarden.

Voldoende reden aldus het College van BenW om voldoende tijd te nemen voorstellen te ontwikkelen op basis waarvan een eigentijds bezoekerscentrum, waarbinnen en van waaruit voorlichting, informatie, educatie, promotie en onderzoek plaatsvinden, voor het eiland kan worden behouden.

Voor wat betreft de locatie voor een BC als centrale voorziening, heeft, wat de in het Overlegorgaan vertegenwoordigde partijen betreft, niets op voorhand te worden uitgesloten. Mocht er een andere dan de huidige locatie van het BC de voorkeur hebben en haalbaar zijn, dan moet vervolgens bekeken worden welke alternatieve bestemmingen er voor het huidige BC denkbaar zijn.

Omdat op Schiermonnikoog vrijwel alles samenhangt met toerisme en recreatie, acht het College het voor het eiland, haar bewoners, gasten en de vele bedrijven die in de toeristisch-recreatieve sector actief zijn, van groot belang dat een eigentijds ingericht BC voor Schiermonnikoog behouden blijft.

Een dergelijke centrale voorziening, waarbinnen de kwaliteiten van het eiland centraal staan, is, bezien vanuit een voorwaardenscheppend beleid, voor het eiland onmisbaar.

Bij de mogelijke realisering van een BC wil de gemeente Schiermonnikoog uiteraard voldoen aan de door het provinciaal bestuur gehanteerde randvoorwaarden zoals deze zijn verwoord door de gebiedsgedeputeerde, de heer K.Kielstra, tijdens zijn kennismakingsbezoek aan de gemeente Schiermonnikoog op 5 oktober 2015. Deze stelde toen nadrukkelijk dat het economisch beleid en daarmee ook het toeristisch-recreatieve beleid, toegevoegde waarde moet hebben in die zin dat nieuwe beleidsvoorstellen structuurversterkend, duurzaam en innovatief dienen te zijn. Onder het motto dat de blik op de toekomst moet worden gericht, spreekt het College de hoop en verwachting uit dat een onderbouwd voorstel om alsnog tot realisering van een vernieuwd Bezoekerscentrum op Schiermonnikoog te komen, op medewerking van zowel de provinciale overheid als het Waddenfonds kan rekenen.

Aanleiding.

De afgelopen jaren is er veel gesproken over het bezoekerscentrum op Schiermonnikoog. Oorspronkelijk was het bezoekerscentrum onderdeel van een omvangrijker ontwikkeling rond het gebouw van het huidige bezoekerscentrum aan de Torenstreek. Dit plan kreeg de naam 'Promenade Schiermonnikoog'. Van die oorspronkelijke plannen maakten ook het Dorpshuis, met daarin de bibliotheek, en de Oude Brandweerkazerne deel uit. Het betrof hier een samenwerkingsproject waarbinnen een groot aantal organisaties participeerden. Naast de Gemeente, het Nationaal Park en Natuurmonumenten waren hierbij ook de cultuurhistorische vereniging 'Heer en Feer', de VVV en diverse andere Stichtingen betrokken. De plannen voorzagen toentertijd tevens in een herinrichting van het gehele gebied van de Torenstreek.

De basis voor dit plan was reeds in het jaar 2001 gelegd. De oorspronkelijke plannen konden gedurende de beginjaren in principe op brede instemming rekenen. Het doel van de Promenadeplannen was door middel van het moderniseren van het BC een multifunctioneel centrum te ontwikkelen waarbinnen landschappelijke-, culturele-, historische-, educatieve-, ecologische- en toeristische aspecten op een evenwichtige wijze aandacht zouden krijgen.

Een eerste stap ter uitvoering van het totaalplan, nl. de uitplaatsing van de hulpverleningsdiensten uit het 'Promenadegebied', werd in 2009 ter hand genomen. Het resultaat daarvan was dat aan de Knuppeldam hoogwaardige voorzieningen voor ambulance en brandweer werden gerealiseerd. Vanaf het jaar 2011 begon het draagvlak voor het project echter af te kalven. De Go-No go beslissing over het project wordt uiteindelijk over de verkiezingen van maart 2014 heen getild. Vanwege de daarna gewijzigde verhoudingen in de gemeenteraad beslist de Raad dat het project 'De Promenade' wordt afgeblazen. Ook de pogingen die daarna zijn gedaan om met nieuwe plannen te komen voor het verouderde BC bleken halverwege 2015 uiteindelijk vast te lopen.

Bezinning.

Veel burgers en ondernemers in de toeristisch-recreatieve branche betreuren het dat met het sneuvelen van de Promenadeplannen in 2014 en het vastlopen van de aangepaste plannen voor de vernieuwbouw van het BC in juni 2015, het voortbestaan van het BC als zodanig ter discussie is komen te staan.

Met betrekking tot de vraag hoe het zover heeft kunnen komen zijn allerlei min of meer plausibele verklaringen gegeven en te geven. Vrij breed wordt genoemd dat het op beslissende momenten tussen de diverse betrokken partijen/organisaties heeft ontbroken aan voldoende onderling vertrouwen. Daardoor is er waarschijnlijk ook sprake geweest van een gebrek aan onderlinge communicatie. Men bleek al met al niet (meer) in staat op één lijn te komen. Uiteindelijk heeft dit alles geleid tot het vastlopen van de plannen en daarmee tot het afblazen van het vele jaren eerder met enthousiasme begonnen project.

Het College van BenW constateert dat een groot aantal gesprekspartners de afgelopen periode heeft nagedacht over de vraag of en zo ja hoe de in het verleden ontstane patstelling nog kan worden doorbroken. Daaraan kan worden bijgedragen wanneer, zoals iemand stelde: *'we de impasse weten te doorbreken door zelf een bescheiden houding aan te nemen'*. In dit kader spraken anderen over *'het belang van het erkennen van elkaars gelijkwaardigheid'*. Vanuit die optiek dient niet de vraag centraal te staan wat anderen anders of beter zouden moeten doen, maar de vraag wat iedereen zelf kan bijdragen aan een gezamenlijke- en voor het eiland waardevolle oplossing. Op basis van een gedeelde visie ontstaat wellicht het gezamenlijke gevoel dat we de realisering van een nieuw of vernieuwd BC weer een nieuwe impuls kunnen geven...

Rekenkamerrapport.

Ook de 'Rekenkamercommissie De Waddeneilanden' kiest er in haar rapport 'Onderzoek naar De Promenade (Schiermonnikoog)' voor de blik inzake het BC vooral op de toekomst te richten. Dit rapport verschaft inzicht in de vraag hoe de besluitvorming is verlopen en in de vraag hoe de diverse gremia gedurende het langjarige proces hun verantwoordelijkheden hebben ingevuld. De nadruk ligt echter toch vooral op de aanbevelingen en leerpunten welke met het oog op de toekomst zijn geformuleerd. Zo wordt voor wat betreft eventuele toekomstige grote projecten aanbevolen daarvoor een heldere projectorganisatie en processtructuur te ontwikkelen waarbinnen taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor zowel Raad als College worden geregeld. Daarnaast wordt aanbevolen bij toekomstige grote projecten een heldere financiële verantwoordingsstructuur te hanteren. Zowel het College van BenW als de gemeenteraad hebben de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie overgenomen. De gemeenteraad heeft, in zijn vergadering van 15 december 2015, deze aanbevelingen ook nog eens met een unaniem aangenomen amendement bekrachtigd!

Naar een nieuw bezoekerscentrum.

Op basis van het voorgaande spreekt het College van BenW de hoop uit dat we op het eiland toch gezamenlijk in staat zijn een kwalitatief volwaardig BC op Schiermonnikoog te realiseren. Het is voor velen zonneklaar dat op een eiland met de kwaliteiten van Schiermonnikoog, op basis waarvan ons eiland zelfs de status van Nationaal park heeft verkregen, een goed bezoekerscentrum nodig is. Een BC waarbinnen dat aansluit bij de schaal en het karakter van het eiland.

In een dergelijk centrum behoort informatie beschikbaar te zijn en voorlichting te worden gegeven over: natuur en landschap, cultuurhistorie, flora en fauna, rust en ruimte, maar ook over b.v. stilte en sterrenhemel. Zeg maar natuur- en cultuur-historisch gerichte recreatie en beleving.

Een eigentijdse presentatie kan voor een deel digitaal plaatsvinden. Het is dan ook belangrijk om voor het eiland een centraal digitaal portaal te ontwikkelen. Een portaal waar gasten op een eenduidige en verzorgde manier gewenste informatie kunnen vinden. Op dit terrein is ook de VVV actief. Het zou geweldig zijn wanneer NP, NM en VVV binnen een BC hun krachten zouden bundelen en b.v. een gezamenlijke balie zouden ontwikkelen. Naast het feit dat een BC en het VVV elkaar nodig hebben, kunnen ze elkaar ook versterken. Deze 'één-loket-gedachte' komt vooral ook tegemoet aan het verwachtingspatroon van de toeristen. Deze begrijpen niet waarom men bij twee loketten moet zijn voor iets dat heel goed of eigenlijk beter op één locatie kan worden aangeboden. Een goed gelegen en goed geoutilleerd BC kan op die manier voor de hele Schiermonnikogersamenleving en zeker ook voor het lokale bedrijfsleven een positieve impuls vormen. Vrijwel alle eilander bedrijven zijn immers op een of andere manier gerelateerd met de kurk waarop de eilander samenleving drijft: toerisme en recreatie.

In een eigentijds BC kunnen activiteiten worden gestart, groepen worden ontvangen en arrangementen worden aangeboden. Basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs, zowel van het eiland als van de vaste wal, maar ook individuele bezoekers en toeristen, moeten in een BC een op hen toegesneden aanbod kunnen krijgen. Een dergelijk centrum kan ook een brug vormen tussen aan het eiland gerelateerd onderzoek van Hogescholen en universiteiten en de presentatie van

dergelijk onderzoek. Het zou mooi zijn wanneer binnen het BC ook in enige mate publieksruimte beschikbaar is waar kunstenaars, die op een of andere manier het eiland verbeelden, ruimte krijgen om zichzelf en hun werk te presenteren.

Om een dergelijk BC van de grond te kunnen tillen, zullen de gemeente Schiermonnikoog, de Vereniging Natuurmonumenten en het VVV de handen (opnieuw) ineen moeten slaan. Die samenwerking kan het best vorm krijgen binnen de kaders van het Nationaal Park, waarbinnen de gemeente en Natuurmonumenten toch al samenwerken.

Gastheerschap/Sleutelplekken.

Hiervoor is reeds de tweesporen-aanpak aangestipt. Het ene spoor is gericht op het gebied en op de activiteiten die daar plaatsvinden en die worden aangeboden door NP, door NM en door diverse eilander ondernemers. Via dit spoor moet worden gezien hoe natuurbeleving en natuurgerichte recreatie beter bij kunnen dragen aan een herkenbaar toeristisch product. Gastvrijheid is in dat kader een belangrijk begrip. Met het oog daarop is het wenselijk dat de samenwerking tussen de Nationale Parken van Schiermonnikoog en Lauwersmeer meer aandacht en nadruk krijgen.

Binnen dit spoor kan ook aan zogenoemde 'sleutelplekken' een meerwaarde worden gegeven. De gemeente zou deze plekken in haar momenteel in ontwikkeling zijnde toeristisch-recreatieve visie moeten opnemen. Aan deze sleutelplekken kan ook binnen het BC aandacht worden gegeven. We kunnen hier denken aan plekken als: het Activiteitenstrand, het Badstrand, Willemsduin, de Kobbeduinen, de Vuurtoren, de 'witte' Watertoren, de Jachthaven, de Berkenplas, de Veerdam, de Eendenkooi, een Nautisch informatiepunt 'Willem Horsman' en de Kwelder als onderzoeksgebied. Ook de Schiermonnikoogse boeren zouden in deze benadering vanuit 'sleutelplekken' een nadrukkelijker rol kunnen gaan spelen.

Bij het nadenken over deze sleutelplekken en het inhoud geven daaraan is door de deelnemers nadrukkelijk gesignaleerd dat een gemeenschappelijke faciliteit in de vorm van een eigentijds bezoekerscentrum dringend nodig is. Nodig voor zowel de ontwikkeling en het aanbod van de natuurbeleving en natuurgerichte recreatie, als voor de voorlichtings- en educatieactiviteiten, maar ook ten behoeve van het aan al de activiteiten gekoppelde gastheerschap.

Centrale faciliteit/Bezoekerscentrum.

Dit pleidooi voor een centraal punt sluit uitstekend aan op het tweede spoor dat is gericht op de vernieuwing van het BC. Breed wordt onderkend dat een gemeenschappelijke voorziening als een BC nodig en wenselijk is. Een dergelijk centrum kan als centraal informatie-, verkoop- en reserveringspunt fungeren. Hier is digitale informatie beschikbaar maar ook is face-to-face-contact mogelijk. Verder kan hier de coördinatie en afstemming worden verzorgd. Een dergelijk opgezet BC draagt krachtig bij aan de zichtbaarheid en marketing van het totale eilander product. Vanuit een BC worden het activiteitgerichte van het eiland en de beleving van natuur, cultuur en landschap als pijlers daarvan, benadrukt. De kantoorruimten van Natuurmonumenten en VVV zouden in een BC kunnen worden ondergebracht. Al met al kan een BC als een op de eilander schaal toegesneden 'activiteiten- en belevingscentrum' fungeren van waaruit allerlei activiteiten, zoals wandelingen, fietstochten, de Huifkartocht, Wad-excursies en de Balg-expres, kunnen starten.

Het is voor de eilander economie uiteraard van belang dat een BC zoveel mogelijk van de aanwezige eilandgasten weet te trekken en te enthousiasmeren. Het huidige BC ontvangt jaarlijks ongeveer 35.000 bezoekers aan de balie. Ten gevolge van de huidige onduidelijke situatie en de gedateerdheid van het centrum, vertoont dit aantal een dalende tendens. Het College van BenW is er van overtuigd dat, wanneer tot een nieuw/vernieuwd BC wordt gekomen, de verwachting reëel is dat het bezoekersaantal weer een groei te zien zal geven.

Locaties.

Het aantal bezoekers van een BC hangt zeker samen met de situering van een dergelijk centrum. De locatie van het huidige BC kent wat ligging betreft nogal wat beperkingen. Het ligt in feite buiten het hart van het dorp en het ligt ook niet aan één van de hoofdroutes op grond waarvan eilandgasten spontaan kunnen beslissen het BC binnen te stappen. Bezien vanuit het aspect 'optimale bereikbaarheid' van zowel het BC als het VVV-kantoor, verdient een nieuw BC/VVV-kantoor op een andere locatie volgens het College van BeW verre de voorkeur boven vernieuwing van het BC op de huidige locatie. Het bestuur van de VVV acht, gezien vanuit haar taak en verantwoordelijkheid de huidige locatie ongeschikt. In dat geval zou er voor de VVV in feite sprake zijn van een forse achteruitgang.

Het College opteert alles afwegende voor een nieuw BC annex VVV-kantoor en wel op een nieuwe locatie in het hart van het dorp. Op basis van deze keuze kunnen het perceel en het pand van het huidige BC beschikbaar komen voor woningbouw of een andere bestemming. Op het eiland is grote behoefte aan betaalbare woonruimte. Een keuze voor een BC/VVV in het hart van het dorp draagt daarmee bij aan het verkleinen van de woningnood op het eiland.

Dit alles betekent dat nu allereerst moet worden gezien op welke locaties de beoogde nieuwbouw van een BC/VVV mogelijk en haalbaar is. In eerste instantie zag het College daarvoor de volgende vier opties. In willekeurige volgorde waren dat:

1. Nieuwbouw op het perceel Reeweg 9;
2. Nieuwbouw op en rond de plek van het huidige VVV-kantoor;
3. Nieuwbouw aan de Langestreek op het open terrein tussen 'de Ambrosijn' en 'het Wantij';
4. Nieuwbouw op en rond de P-plaats aan de Van de Wormstraat.

Ad.1. Een BC/VVV-kantoor op Reeweg 9 is gunstig gelegen binnen hart van het dorp. In de directe nabijheid van dit perceel zijn een aantal horecavoorzieningen aanwezig. Dergelijke faciliteiten behoeven dus niet in het BC zelf te worden gerealiseerd. De aanloop van eilandgasten naar een BC op deze locatie zal naar verwachting aanzienlijk groter zijn dan op de locatie van het huidige BC. Vanwege de ligging naast de Toxbar kan een BC op deze locatie tevens in enige mate een geluidwerende rol vervullen voor de directe omgeving. Voor het huidige VVV-gebouw zou in dit geval een alternatieve bestemming kunnen worden gezocht. De grond van Reeweg 9 zal verworven moeten worden.

Zoals bekend zijn momenteel voor Reeweg 11 plannen in ontwikkeling. Mogelijk wordt hier een dependance van 'hotel Bernsdorff' gerealiseerd. Het beoogde gebouw past op enkele ondergeschikte punten na binnen het vigerende bestemmingsplan. Wanneer daarnaast op Reeweg 9 een BC/VVV gerealiseerd zou kunnen worden, dan betekent dit per saldo een forse upgrading voor dit deel van het centrum. Met een dergelijke invulling wordt ons inziens tegemoet gekomen aan de wens van de gemeenteraad om voor de invulling van deze beide onderhavige percelen een samenhangende ruimtelijke visie te presenteren.

Ad.2. Een nieuw BC/VVV op en rond de locatie van het huidige VVV-kantoor is zeer centraal gelegen. Ook hier geldt dat rondom horecagelegenheden aanwezig zijn waar de bezoekers van een BC/VVV gebruik van kunnen maken. De beperking bij deze locatie is gelegen in het feit dat de rond het VVV-kantoor gelegen gronden niet in eigendom zijn van VVV of gemeente. Daarbij komt dat sinds enkele jaren achter en naast het VVV-gebouw sprake is van kleinschalige kwekerij. De eigenaar hiervan is daar na een verplaatsing vanaf Langestreek om de Noord, met instemming van de grondeigenaar gestart. De huidige situatie impliceert volgens ons dat nieuwbouw van een BC/VVV op deze locatie niet realistisch is. Het voorstel is dan ook deze locatie niet in de verdere beoordeling te betrekken.

Ad.3. Ten aanzien van de locatie tussen 'het Wantij' en 'de Ambrosijn' kan worden gesteld dat ook deze locatie, zij het in een ander deel van het centrum, uitstekend is gelegen. De druk belopen en bereden driesprong van Langestreek en Badweg is zeer nabij. Het betreft hier twee drukke hoofdroutes waar veel toeristen vrijwel dagelijks passeren. Ook hier zijn in de directe omgeving diverse horecagelegenheden en enkele winkelpanden gelegen. Onze verwachting is dat deze voorzieningen en een BC/VVV elkaar kunnen versterken. Een positief gegeven is ook dat dit perceel eigendom van de gemeente is. Een kwetsbaar punt is echter dat met de bouw van een BC/VVV op deze locatie de huidige open groene ruimte, waaraan door eilanders veel waarde wordt gehecht, zou verdwijnen. Ook de Boelensschool zou door nieuwbouw op deze locatie aan het oog worden onttrokken. Verder vinden er op deze locatie in de loop van het jaar verschillende activiteiten ten behoeve van de eilandgasten plaats. Daarnaast wordt dit groene terrein door veel toeristen gebruikt als een soort 'picknickweide'. Al met al acht het college voor deze locatie de mogelijke voordelen niet opwegen tegen de nadelen. Het College stelt daarom voor, deze locatie niet in een nadere beoordeling van mogelijke locaties te betrekken.

Ad.4. Een laatste door het college in haar beoordeling betrokken locatie betreft het terrein op en nabij de P-plaats aan de Burgemeester van de Wormstraat. Hier zijn momenteel een tiental P-plaatsen voor langparkeerders gelegen. Verder is hier sprake van naar dit terrein gekeerde achtergevels. Het College acht dit een goede locatie voor de bouw van een BC/VVV. Ook deze locatie is centraal in het dorp gelegen op de as tussen de twee concentratiepunten Bernsdorff/van de Werf en Badweg/Langestreek. De locatie is vanaf de drukke Langestreek goed zichtbaar. Vanaf het open terrein aan de Langestreek, waarover we het onder Ad.3 hadden, is de locatie goed gelegen. De locatie is ook goed te bereiken. De grond is eigendom van de gemeente. Verder is ook bij deze locatie sprake van verschillende in de directe nabijheid gelegen horecagelegenheden. Verder zou bij realisering op dit perceel, het groene open terrein waarvan sprake is onder Ad.3., voor de bezoekers en gasten uitstekend kunnen fungeren als uitloopgebied c.q. 'picknickweide'. Een BC op deze locatie fungeert, naast de gevelwanden van de Ambrosijn, het Wantij en de Boelensschool, als een interessante afsluiting/afroning van dit open groene gebied. Voor de vele fietsen die normaliter bij een BC/VVV gestald worden is op en om deze locatie ruim voldoende plaats. Tenslotte is ook voor de te verplaatsen P-plaatsen voldoende ruimte voorhanden.

Aansturing BC.

De vraag is belangrijk op welke wijze een nieuw BC, in zowel inhoudelijk- bestuurlijk- als financieel opzicht, het best dienstbaar kan worden gemaakt aan de eilander samenleving en aan de realisering van een adequaat natuurbeheer. Daarbij speelt ook een rol op welke manier een BC het best kan worden aangestuurd. Momenteel wordt het BC bestuurd en geëxploiteerd door een Stichtingsbestuur. Hiervoor is in het verleden gekozen o.a. vanwege de vigerende regels ten aanzien van aanbesteding en fiscaliteit. In de loop der tijd zijn nogal wat bestuursleden afgehaakt. Op een gegeven moment was het voltallige bestuur afgetreden. Tijdens de vergadering in Leeuwarden van eind augustus 2015 zijn de gemeente Schiermonnikoog en Natuurmonumenten gevraagd opnieuw een bestuurslid aan te wijzen, dit met het oog op de afhandeling van allerlei lopende zaken die nodig zijn om de activiteiten van het huidige BC voortgang te kunnen laten vinden. Het gemeentebestuur heeft wethouder Dijkstra gevraagd weer in het bestuur zitting te nemen. Hij is momenteel het enige bestuurslid. Natuurmonumenten vraagt zich in dit kader af of de aansturing van het BC, zeker wanneer gekozen zou worden voor nieuwbouw, opnieuw op de leest van een gezamenlijk gevuld Stichtingsbestuur moet worden geschoeid. Is het, met het oog op de toekomst niet beter om zowel de inhoudelijke-, financiële-, als de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het BC geheel en al bij de meest betrokken organisatie, zijnde de terreinbeheerder, te leggen? Dat dit een werkbare optie is moge blijken uit het feit dat NM op deze basis in den lande een aantal Bezoekerscentra geheel zelfstandig draaiende houdt.

Mocht dit ook voor Schiermonnikoog een begaanbare of misschien wel wenselijke route zijn, dan zou dat betekenen dat de huidige bestuurlijke structuur moet worden ontvlecht. Deze ontvlechting zou dan ook in financieel opzicht een vertaling krijgen. Het is belangwekkend om de komende maanden deze vragen nader onder ogen te zien. Daarbij zal dan ook duidelijkheid moeten ontstaan over de vraag op welke wijze gemeentelijke beleidsuitgangspunten binnen een BC tot uiting kunnen worden gebracht.

Hoe dat alles ook zij, tussen de gemeente Schiermonnikoog en NM zal ten allen tijde een goed en gestructureerd overleg plaats moeten blijven vinden. De gezamenlijke belangen en verantwoordelijkheden m.b.t. thema's als natuurbeheer, toerisme en recreatie, cultuurhistorie, duurzaamheid en leefbaarheid, zijn immers zonneklaar. Binnen de kaders van dat structurele overleg kunnen Jaarbegroting, Jaarverslag, Uitvoeringsplan, gemeentelijke wensen en een eventuele gemeentelijke exploitatiebijdrage aan de orde komen. Daarnaast zullen gemeente en NM elkaar ook blijven ontmoeten binnen de kaders van het Overleg Orgaan Nationaal Park Schiermonnikoog.

Op basis van het voorgaande stelt het College van Burgemeester en Wethouders aan de gemeenteraad voor het volgende te besluiten c.q. uit te spreken:

1. Het gemeentebestuur is overtuigd van het belang voor de eilander samenleving als geheel en voor de toeristisch-recreatieve sector op Schiermonnikoog in het bijzonder, om ook in de toekomst een Bezoekerscentrum in stand te (doen) houden;
2. Zolang nog geen definitieve duidelijkheid verkregen is omtrent de instandhouding van het huidige BC, dan wel de realisering van een nieuw BC, blijft de gemeente de investeringsbijdrage en de jaarlijkse subsidie voor het BC in de begroting reserveren;
3. De gemeenteraad spreekt als wens uit dat binnen een nieuw BC een volwaardige plaats wordt ingeruimd voor de VVV, zodat vanuit de 'één-loketgedachte' de eilander toeristen optimaal kunnen worden bediend en het BC en de VVV elkaar ook optimaal kunnen versterken;
4. Mede met het oog op de samenwerking tussen BC en VVV spreekt de gemeenteraad uit dat nieuwbouw van een BC/VVV in het hart van het dorp de voorkeur verdient boven het handhaven en vernieuwen van het BC op de huidige locatie;
5. De gemeenteraad neemt kennis van de vier door het College van Burgemeester en Wethouders geselecteerde locaties voor een BC/VVV welke zijn gelegen in het hart van het dorp:
 1. Nieuwbouw op het perceel Reeweg 9;
 2. Nieuwbouw op en rond de plek van het huidige VVV-kantoor;
 3. Nieuwbouw aan de Langestreek op het open terrein tussen 'de Ambrosijn' en 'het Wantij';
 4. Nieuwbouw op en rond de P-plaats achter het gemeentehuis;
6. De gemeenteraad volgt het College in haar beoordeling om de locatie op en om het VVV-kantoor en de locatie tussen Wantij en Ambrosijn in het vervolgonderzoek verder buiten beschouwing te laten;
7. De gemeenteraad stemt, op grond van de door het College aangedragen argumenten, in om de locaties Reeweg 9 en P-plaats aan de Burgemeester van de Wormstraat aan een nader onderzoek te onderwerpen op de mogelijkheid hier een BC/VVV te realiseren. Dat onderzoek vindt plaats aan de hand van een door een Begeleidingscommissie (zie 14 en 15) op te stellen 'programma van eisen'. Op basis van dit onderzoek wordt een eerste globale kostenraming voor een BC/VVV opgesteld en ontstaat zicht op de financiële haalbaarheid;

8. Met het oog op het duurzaamheidsbeleid spreekt de gemeenteraad uit dat bij nieuwbouw of vernieuwbouw van het BC als uitgangspunt dient te gelden dat optimaal gebruik wordt gemaakt van energiebesparing en vormen van duurzame energie;
9. Met betrekking tot de exploitatie en aansturing van een toekomstig BC verzoekt de gemeenteraad te bezien of deze uiteindelijk geheel in handen kunnen worden gelegd bij NM. Daarbij wordt stilgestaan bij:
 - a. Financiering van de exploitatie en risico's op dit vlak;
 - b. Inbreng en zeggenschap van de gemeente, NP en NM m.b.t. de informatie die het BC de bezoekers biedt;
 - c. Fiscale en aanbestedingsaspecten;
10. De gemeenteraad constateert dat nieuwbouw van een BC/VVV een hoge toegevoegde waarde heeft voor de toeristisch-recreatieve potenties van Schiermonnikoog en dat deze plannen uitstekend aansluiten op de in dit kader geldende provinciale uitgangspunten: *'structuurversterkend', 'duurzaam' en 'innovatief'*;
11. Om een nieuw BC/VVV te kunnen realiseren onderschrijft de gemeenteraad de noodzaak om, naast gemeentelijke bijdragen, financiële- en inhoudelijke ondersteuning van derden te verkrijgen (Nationaal Park, Natuurmonumenten, Provincie Fryslân, Waddenfonds, VVV) en verzoekt het College actie te ondernemen die ondersteuning te verwerven;
12. Wanneer uit het onderzoek blijkt dat een BC tot de mogelijkheden behoort en daartoe wordt besloten, dan dient voor het vervolg een heldere projectorganisatie en processtructuur te worden ontwikkeld waarbinnen de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van zowel Raad en College alsmede andere partners worden geregeld. Tevens wordt daarbij een heldere financiële verantwoordingsstructuur vastgesteld.
13. Bij het onderzoek naar de realiseringmogelijkheden om tot nieuwbouw van een BC te komen, op een andere locatie dan de huidige, wordt nader bezien op welke wijze de bestaande locatie van het BC kan worden benut voor woningbouw of een andere bestemming;
14. De gemeenteraad stemt in met de instelling van een Begeleidingscommissie waarin de gemeente Schiermonnikoog, NP, NM en VVV zitting hebben en waarvan de Burgemeester voorzitter is. Onder leiding van deze Commissie wordt het onder beslippunt 7 genoemde nader onderzoek uitgevoerd. Uit het onderzoek voortvloeiende voorstellen worden aan het College van Burgemeester en Wethouders voorgelegd. De Commissie wordt bijgestaan door een extern projectleider;
15. De begeleidingscommissie spant zich in om voor het begin van de zomervakantie, dan wel direct daarna de resultaten van het beoogde nader onderzoek aan het College voor te leggen, waarna het College deze resultaten z.s.m. deelt met de gemeenteraad.
